

\ Raadsvoorstel

Zaak 37788

Onderwerp: Jaarverslag en jaarrekening 2016, beleidsplan 2017-2018, begrotingswijziging 2017, primitieve begroting 2018 en meerjarenraming 2018-2021 Kompas

Openbaarheid: Openbaar

Portefeuillehouder: Wethouder Leunissen

Datum Raad: 08-06-2017

Nummer: 2017/5/6

\ Samenvatting

ISD Kompas biedt de gemeenten het jaarverslag en de jaarrekening 2016, het beleidsplan 2017-2018, de begrotingswijziging 2017, de primitieve begroting 2018 en de meerjarenraming 2018-2021 Kompas aan. De gemeenteraden hebben op grond van de gemeenschappelijke regeling Kompas en de wet gemeenschappelijke regelingen bij de diverse documenten telkens een andere rol. Wij wijzen u derhalve ter verduidelijking op de diverse procedures.

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2016 worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur en worden ter kennisname gezonden aan de gemeentebesturen.
2. De begrotingswijziging 2017 en primitieve begroting 2018 worden aan de colleges gezonden met het verzoek om ze door te geleiden naar de gemeenteraad, opdat deze haar gevoelen kenbaar kan maken. De begrotingswijziging 2017 en de primitieve begroting 2018 worden dus niet door de gemeenteraden vastgesteld. Omdat Kompas de begroting 2018 inclusief de daarop ontvangen zienswijze van de aangesloten gemeenten ter goedkeuring dient voor te leggen aan de vergadering van het Algemeen Bestuur op 26 juni, verwacht Kompas uw gevoelen uiterlijk 14 juni 2017 te ontvangen.
3. Het beleidsplan 2017-2018 wordt ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraden op grond van artikel 19 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Kompas. Gezien de samenhang met de begrotingswijziging 2017 en de primitieve begroting 2018, ligt het voor de hand het beleidsplan 2017-2018 samen met de begrotingswijziging 2017 en de primitieve begroting 2018 door uw raad te laten behandelen. De begrotingswijziging, de begroting en het beleidsplan 2017-2018 zijn samengevoegd in één document.

\ Conceptbesluit

De raad besluit:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2016 voor kennisgeving aan te nemen.
2. Het Beleidsplan 2017-2018 vast te stellen.
3. Het gevoelen m.b.t. de begrotingswijziging 2017, primitieve begroting 2018 en meerjarenraming 2018-2021 kenbaar te maken in die zin dat u instemt met deze documenten, rekening houdende met de financiële consequenties conform de bijlage Tabel 1.

\ Grondslag

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Participatiewet
- Gemeenschappelijke Regeling ISD Kompas
- Beleidsplan Werk, Inkomen en Zorg
- Nota Gemeentelijk armoedebeleid 2015 gemeenten Nuth, Simpelveld en Voerendaal
- Verordeningen Participatiewet
- Beleidsregels i.r.t. de Participatiewet, vastgesteld door DB-Kompas

\ Aanleiding

ISD Kompas biedt de gemeenten het jaarverslag en de jaarrekening 2016, het beleidsplan 2017-2018, de begrotingswijziging 2017, de primitieve begroting 2018 en de meerjarenraming 2018-2021 Kompas aan.

\ Doel

ISD Kompas legt met de jaarstukken 2016 verantwoording af over de uitvoering van het beleid in 2016. Met het beleidsplan 2017-2018 besluit de raad over de te volgen koers in 2017-2018 wat vervolgens vertaald is in de gewijzigde begroting 2017, de primitieve begroting 2017 en meerjarenraming 2018-2021.

\ Argumenten

I: Jaarverslag en jaarrekening 2016

Programma arbeidsparticipatie

In 2016 is Kompas opnieuw aan de slag geweest met de uitvoering van de Participatiewet. Iedereen is actief, in beeld en participeert naar vermogen. Begeleiding op maat vindt plaats en er is aandacht voor specifieke doelgroepen. Zo heeft er verdieping plaatsgevonden in de nieuwe doelgroepen van arbeidsgehandicapten, jonggehandicapten, jongeren en statushouders. Daarnaast wordt een optimale samenwerking met werkgevers en netwerkpartners nagestreefd.

In 2016 zijn tevens nieuwe initiatieven en projecten opgestart waaronder:

- 1) Banenmarkt: met de banenmarkt wordt een moment gecreëerd waarbij werkzoekenden zich kunnen presenteren bij (uitzend)organisaties om daarmee de afstand tot elkaar te verkleinen, kansen te vergroten en contacten te versterken.
- 2) Workshops en trainingen: in het jobcenter zijn een aantal events en nieuwe vormen van groepsbijeenkomsten georganiseerd. Naast de banenmarkt zijn dit o.a. een speeddate met een werkgever, een event met een opleider, een PC-training, de training "Grip op geld" en de training "Herstelondersteuning". Dit naast de al bestaande en lopende trainingen zoals "Van bijstand naar werk" en "Van bijstand naar vrijwilligerswerk".
- 3) Werkstage: dit nieuwe instrument is in het leven geroepen vanwege het gemis aan een instrument voor degene die de sociale activering ontgroeid zijn, maar voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is om begeleid te worden naar het instrument werkervaringsplaats. De werkzoekende gaat hierbij een langere periode met behoud van uitkering aan de slag bij een reguliere werkgever.
- 4) Persoonsgebonden Stimuleringsbudget (PSB), Scholingsvouchers en Startersbeurzen: in 2016 is het PSB 40 keer ingezet, is voor 10 werkzoekenden met succes de scholingsvoucher ingezet en is gebruik gemaakt van 2 startersbeurzen.
- 5) Specifieke projecten: werkzoekenden zijn in 2016 begeleid in projecten zoals Zichtbaar Maatschappelijk Rendement (ZMR). Dit is een project voor werkzoekenden voor wie de reguliere trajecten (nog) niet geschikt zijn, maar op deze manier als vrijwilliger worden ingezet om maatschappelijk relevant werk te verrichten. Andere projecten zijn, het project Ouderen aan het werk waarbinnen werkzoekenden in de leeftijd van 45 jaar en ouder begeleid worden naar betaald werk en het project Deeltijdwerk waarbij extra aandacht uitgaat naar deeltijdwerkenden met het doel werkende uren uit te breiden en werkzoekenden uiteindelijk volledig te laten uitstromen.

Kompasbreed is het klantenbestand in 2016 gedaald met 5% tot een aantal van 479. Ter vergelijking met de cijfers in de regio (ISD BOL 0%, Heerlen +2%, Maastricht Heuvelland +1%, Kerkrade -3%, Sittard-Geleen +2%) een mooi resultaat voor Kompas. Specifiek voor Voerendaal zien we een afname van 127 naar 121 werkzoekenden. Naast de belangrijkste uitstroomredenen, te weten werk, zijn er ook altijd andere uitstroomredenen zoals verhuizing naar een andere gemeente, aangaan van een relatie, inkomen van partner e.d..

Programma inkomen

Het is van belang dat inkomensverstrekking in het kader van de Participatiewet rechtmatig gebeurt. Door het strikt ingericht poortproces, een effectieve handhaving en focus op terugvordering waarborgt Kompas deze rechtmatige inkomensverstrekking.

Door het inzetten van externe partners, gebruik te maken van "best practices" en samenwerking binnen de regio vindt er continu doorontwikkeling van de Kompas-organisatie plaats. Zo is er in 2016 een scan voorliggende voorziening uitgevoerd door een externe partij waardoor reductie van het klantenbestand, terugdringing van uitkeringslasten en kennisdeling, kwaliteitsborging en professionalisering van Kompas zijn gerealiseerd. Door het toenemen van het sociaal-domein-breed bewustzijn vindt men elkaar beter in brede cases en wordt samen naar oplossingen gezocht.

Met de pilot "Vermogen in het buitenland", het project "Waterproef" en aanvullend administratief onderzoek heeft de rechtmatigheid van inkomensverstrekking extra aandacht gehad. Daarnaast is er gewerkt aan fraude-alertheid bij de medewerkers middels een cursus "Fraude aan de poort".

Ook in 2016 is er sprake van een minimaal aantal grondverklaringen. Bij wijze van pilot wordt in 2017 de bezwaarprocedure geoptimaliseerd middels de inzet van de tussenstep mediation. Andere argumenten voor de inzet van deze pilot zijn de ontwikkeling van de medewerkers en het verminderen van de kwetsbaarheid.

Een grote uitdaging in 2016 was voor de gemeente Voerendaal de taakstelling in de huisvesting van statushouders. Dit betekent een extra inspanning op het vlak van begeleiding en toeleiding van werk voor Kompas.

Programma zorg

Met het minimabeleid wordt gestreefd naar uitsluiting en sociale isolatie van degene met een laag inkomen, waarbij dit niet alleen geldt voor werkzoekenden van Kompas, maar voor alle inwoners van de Kompasgemeenten met een minimuminkomen. Hiermee wordt, samen met partners zoals de Voedsel- en Kledingbank, Stichting Leergeld en "Elk kind telt mee" en Jarige Job, een vangnet rondom de meest kwetsbaren geboden, waarbij het bereiken van "verborgen minima" een belangrijk aandachtspunt is. Het bereik is in 2016 ten opzichte van 2015 Kompasbreed weer verder toegenomen met 19%. Voor Voerendaal is dit zelfs toegenomen met 43%.

Er wordt integraal samengewerkt met o.a. maatschappelijk werk, vluchtelingenwerk, woningcorporaties e.d. om informatie te delen en sociaal-domein-brede casussen in een vroeg stadium te bespreken.

Kompas biedt wederom in samenwerking met VGZ de Zuid Limburg polis aan voor inwoners van de Kompasgemeenten met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm. Samen met VGZ en WMO is daarnaast in 2016 geëxperimenteerd met een inlooppreekuur. Vanwege het succes wordt dit in 2017 herhaald.

Voor en op verzoek van Voerendaal heeft Kompas de tegemoetkoming medische meerkosten (TMM) uitgevoerd, welke in het leven is geroepen n.a.v. het verdwijnen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en de compensatieregeling eigen risico.

Ten aanzien van statushouders is de samenwerking geïntensiveerd met alle partners die betrokken zijn bij statushouders in 2016. Daarnaast zijn in samenwerking met de kredietbank de voorbereidingen getroffen voor het project Bufferkrediet. Hiermee proberen we ervoor te zorgen dat statushouders in de eerste maanden van de huisvesting niet in de schulden komen. We doen dit door de eerste 6 maanden een bufferkrediet gecombineerd met budgetbeheer aan te bieden.

Voor wat betreft schuldhelpverlening is in 2016 aan diverse projecten gewerkt om meer inzicht te verkrijgen in de manier waarop mensen die niet worden doorverwezen naar de kredietbank zijn geholpen. Middels het project energieleveranciers worden mensen met betalingsachterstanden benaderd met het oog op een aanbod

schuldhulpverlening. Met het protocol huurachterstanden wordt geprobeerd huurachterstand en eventuele huisuitzetting te voorkomen. Werkzoekenden met een achterstand bij de zorgverzekeraar worden aangeschreven met het aanbod de premie direct door te laten betalen en worden gewezen op de mogelijkheden van schuldhulpverlening. Als laatste is de training Grip op je Geld in het leven geroepen en in 2016 gegeven aan 11 klanten.

Programma bedrijfsvoering

Belangrijke ontwikkelingen in 2016 binnen de bedrijfsvoering zijn geweest:

Personeel: o.a. het vernieuwen van de HRM-cyclus, het overstappen naar het functiewaarderingsstelsel HR21, het organiseren van een eigen Georganiseerd Overleg (GO) en de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB).

Organisatie: o.a. het vernieuwen van de cliëntenraad, deelname aan het project Europees Sociaal Fonds, uitvoering geven aan de punten uit het MTO van 2015 en het aanbieden van een opleidingsprogramma aan alle medewerkers.

ICT: o.a. afronding migratie van de servers naar de gemeente Heerlen, de structurele inbedding van de Suwinet-beveiliging en -privacy in het interne controle protocol, het automatiseren van de beveiliging via het interne controle stelsel KIC en de verdere professionalisering van de website.

Facilitair: o.a. het afspreken van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Nuth en het oppakken van de archiveringsverantwoordelijkheid.

Communicatie: o.a. een transparante organisatie zijn, door te investeren in communicatie zoals netwerkbijeenkomsten, informatiebrieven, publicaties via huis-aan huisbladen en via de website.

II: Beleidsplan 2017-2018

Programma arbeidsparticipatie

Ook in 2017 zet Kompas volledig in op het bevorderen van uitkeringsonafhankelijkheid bij haar werkzoekenden en blijft Kompas investeren in het in beeld houden en actief houden van de werkzoekenden. De benadering is primair groepsgericht, maar er wordt indien nodig individuele begeleiding geboden. Maatwerk is o.a. terug te vinden bij de aanpak voor specifieke groepen zoals arbeidsgehandicapten, jongeren / jonggehandicapten, statushouders, ouderen en deeltijdwerkenden. De optimale ondersteuning en begeleiding krijgt verder vorm door een breed instrumentarium waarover Kompas beschikt. Nieuw zijn het werken met CompetenSYS als diagnose instrument en de 2 nieuwe instrumenten betreffende de loonkostensubsidie (praktijkroute en forfaitaire LKS). Kompas draagt zorg voor de wetwijzigingen binnen de Participatiewet zoals de beschutte werkplekken en geeft uitvoering aan de Wet Taaleis. Verder blijft Kompas nauw samenwerken binnen de gemeenteteams en het hele sociaal domein waardoor ondersteuning integraal, effectief en efficiënt verloopt. In 2017 wordt de regeling vervoer/reiskostenvergoeding voor werkzoekenden herzien. Ook bekijkt Kompas samen met het UWV op welke manier degene die binnen een bepaalde periode vanuit de WW dreigen door te vallen naar een bijstandsuitkering, vroegtijdig te informeren over de Participatiewet.

Programma inkomen

Door een strikt poortproces, focus op de kerntaken en rechtmatige verstrekking van de uitkering wordt de instroom laag gehouden. Het verder uitbouwen van het specialisme handhaving en een verhoging van de fraude-alertheid helpen hierbij. Door de kwetsbaarheid binnen het specialisme bezwaar en beroep te verminderen wordt gestreefd naar een minimaal aantal gegrondverklaringen. Met de pilot mediation wordt verwacht dat het aantal bezwaren afneemt en expertisebevordering plaatsvindt bij de medewerkers. Daarnaast is het streven om zoveel mogelijk ten onrechte of te veel ontvangen uitkeringen in te vorderen. Extra aandacht in het kader van het programma inkomen 2017 zijn statushouders en doorvallers WW, waarbij voor Voerendaal een inhaalslag verwacht wordt ten aanzien van statushouders. Verder staat de doorontwikkeling en intensivering van de samenwerking binnen het sociaal domein in 2017 op de agenda.

Programma zorg

Het terugdringen van armoede en schulden blijft speerpunt van het programma zorg. Het zorgaanbod blijft daarbij ongewijzigd en de samenwerking met particuliere initiatieven wordt verder uitgebreid. Het doel is om

met de minimaproducten zoveel mogelijk mensen met een minimum inkomen te laten participeren in de maatschappij. In 2017 wil Kompas het bereik nog verder vergroten en nog meer verborgen minima bereiken. Voor wat betreft schuldhelpverlening richt Kompas zich op preventie en vroeg signalering, maar is er ook aandacht voor toegang en nazorg. Verder blijft Kompas ook binnen het programma zorg investeren in een goede samenwerking met de verschillende partijen binnen het sociaal domein. Specifieke aandacht krijgen kinderen in armoedesituaties en schuldenproblematiek bij statushouders.

Programma bedrijfsvoering

Personeel: in 2017 blijft dezelfde formatiesterkte gehandhaafd en wordt gestreefd naar een gemiddeld ziekteverzuimcijfer van maximaal de Verbaannorm (5%). Er is aandacht voor leeftijdsbewust personeelsbeleid, gezondheidsmanagement en duurzame inzetbaarheid. Zo wordt de opleiding "persoonlijk leiderschap" verder gecontinueerd. Ook wordt er een nieuw agressie protocol voor 2017 opgesteld en worden cliënten geïnformeerd over agressie.

Organisatie: de DVO met gemeente Nuth wordt geformaliseerd. Er vindt een nieuw medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaats en er wordt een werkzoekenden- en werkgeverstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Daarnaast streeft Kompas naar een effectieve en efficiënte positionering van de cliëntenraad en heeft zij een eigen personele kamer waarvan de werkwijze is opgenomen in een procedureregeling bezwaarschriftencommissie personele kamer. Verder voldoet Kompas aan alle essentiële normen van informatiebeveiligingsbeleid.

ICT: Kompas borgt de continuïteit en kwaliteit van de kernfuncties binnen de ICT-infrastructuur. Als laatste pakt Kompas discontinuïteit en risico's in de ICT-huishouding als gevolg van de eenmansfunctie aan.

\ Kanttekeningen

Kompas heeft de afgelopen jaren zeer succesvol ingezet op uitstroom naar werk. Vanzelfsprekend lukt dit het best met de werkzoekenden die heel dicht bij de arbeidsmarkt staan (de bovenlaag van het bestand). Dit betekent ook dat het klantenbestand steeds meer is komen te bestaan uit mensen met een behoorlijke afstand tot de arbeidsmarkt. Betaald werk is voor deze mensen vaak nog niet direct aan de orde. We zullen er dan ook rekening mee moeten houden dat de uitstroom naar betaald werk in 2017 wellicht niet zo hoog is als het afgelopen jaar.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

Zo lang als mogelijk zelfstandig participeren in de maatschappij is een van de speerpunten binnen het Sociaal Domein van de Gemeente Voerendaal.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

I: Jaarrekening 2016

Het resultaat van de jaarrekening 2016 Kompas wordt meegenomen in de jaarrekening Gemeente Voerendaal.

II: Begrotingswijziging 2017-1, begroting 2018 en meerjarenraming 2018-2021

*** Bedrijfsvoering:**

De kosten voor de bedrijfsvoering van Kompas worden per gemeente berekend aan de hand van het aantal uitkeringsgerechtigden van betreffende gemeente in relatie tot het totaal aantal uitkeringsgerechtigden van ISD Kompas. In 2017 wordt uitgegaan van een gelijkblijvend bestand, wat ambitieus is gezien diverse ontwikkelingen zoals de in te vullen taakstelling huisvesting statushouders. Ondanks dat er wordt uitgegaan van een gelijkblijvend bestand, dalen de bedrijfsvoeringskosten. Dit is te verklaren doordat tijdelijke vacatures (via inhuur) zijn omgezet in vaste contracten, hetgeen goedkoper is.

**** Participatiebudget:**

In de begroting 2017 van de gemeente Voerendaal is de begroting 2017 van Kompas gehanteerd. Dat wil zeggen ook de oude participatiebudgetten. Dit is in lijn met voorgaande jaren. Deze budgetten waren gebaseerd op de septembercirculaire 2015, aangezien de meicirculaire 2016 nog niet bekend was bij opstellen

meerjarenraming Kompas. In de meicirculaire 2016 zijn de participatiebudgetten verder fors verlaagd met circa € 40.000 structureel. Verwerking in de algemene uitkering hiervan heeft plaatsgevonden in de begroting 2017 van de gemeente Voerendaal. De bijdrage aan Kompas is echter niet verlaagd om aansluiting te houden met de begroting van Kompas. Doordat nu door Kompas verlaging van de geoormerkte gelden plaatsvindt (voordeel voor Voerendaal), maar wel een eigen bijdrage van de gemeente nodig is, resteert per saldo nog structureel een voordeel op het participatiebudget.

*** I-deel gemeentelijke bijdrage:

Ondanks een aantal factoren (bijv. toename taakstelling huisvesting statushouders) welke een negatief effect kunnen hebben op het klantenbestand, wordt door Kompas uitgegaan van een gelijkblijvend bestand. Door de t-2 systematiek (budget op basis van bestandsgrootte 2 jaar eerder) heeft Voerendaal in 2017 een nadeel omdat de uitkering met ruim € 170.000 wordt verlaagd, aangezien het bestand ten opzichte van 2 jaar eerder aanzienlijk is gedaald. We worden als het ware gestraft voor het uitvoeren van goed beleid. De cijfers zijn doorgetrokken, uitgaande van een gelijkblijvend bestand. Als het bestand op enig moment zou gaan stijgen, heeft dat uiteraard een negatief effect op deze cijfers.

**** Zorg:

In 2017 is een verschuiving zichtbaar tussen schuldhulp en bijzondere bijstand. In voorgaande jaren zijn onder Schuldhulpverlening de kosten verantwoord met betrekking tot Kredietbank Limburg. Onder bijzondere bijstand zijn de schuldhulpverleningskosten verantwoord voor budgetbeheer en bewindvoering. Om het inzicht te vergroten is ervoor gekozen om vanaf 2017 deze kosten onder schuldhulpverlening zichtbaar te maken.

Zie bijlagen: Tabel 1 en Begrotingswijziging 2017 Kompas.

\ Uitvoering

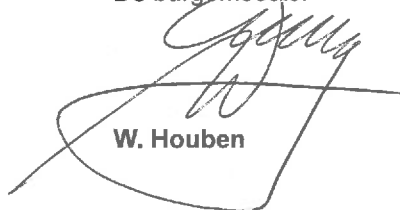
Uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid is voor de gemeente Voerendaal, Simpelveld en Nuth belegd bij ISD Kompas.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

De secretaris

H.H.M. Timmermans

De burgemeester

W. Houben

\ Bijlagen

Beleidsplan 2017-2018 begrotingswijziging 2017 en begroting 2018

Jaarrekening 2016

Bijlage Tabel 1

\ Concept Raadsbesluit

Zaak 37788

Onderwerp: Jaarverslag en jaarrekening 2016, beleidsplan 2017-2018, begrotingswijziging 2017, primitieve begroting 2018 en meerjarenraming 2018-2021 Kompas

Openbaarheid: Openbaar

Datum Raad: 08-06-2017

Nummer: 2017/5/6

De raad van de gemeente Voerendaal;

Gezien het raadsvoorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Voerendaal met als zaaknummer 37788.

Gelet op:

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Participatiewet
- Gemeenschappelijke Regeling ISD Kompas
- Beleidsplan Werk, Inkomen en Zorg
- Nota Gemeentelijk armoedebeloid 2015 gemeenten Nuth, Simpelveld en Voerendaal
- Verordeningen Participatiewet
- Beleidsregels i.r.t. de Participatiewet, vastgesteld door DB-Kompas

\ Besluit

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2016 voor kennisgeving aan te nemen.
2. Het Beleidsplan 2017-2018 vast te stellen.
3. Het gevoelen m.b.t. de begrotingswijziging 2017, primitieve begroting 2018 en meerjarenraming 2018-2021 kenbaar te maken in die zin dat u instemt met deze documenten, rekening houdende met de financiële consequenties conform de bijlage Tabel 1.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 08-06-2017

De griffier

De voorzitter

mr. drs. S.H.H.J. Dormans-Simons

W. Houben

